

DEHB

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, dünyada sıklığı % 5-10 arasında değişen, çocuk ve ailesi üzerindeki büyük etkileri olan nörogelişimsel bir bozukluktur.

Tarıdan önce çocuğun aile ve okul içindeki işleyişinin ayrıntılı değerlendirmesi, hastalığın gelişiminde rol oynayabilecek temel faktörlerin anlaşılması açısından önemlidir.

DEHB ve bağlanmanın incelendiği çalışmalarda, çocuğun mizacının ve ruh halindeki canlılığın DEHB gelişiminde rol oynayabileceği, bebekken çok ağlayan ve zor sakinleşen bebek ile uğraşan ebeveynlerin bebek ile bağlanmasında problemler yaşanabileceği bildirilmiştir.

DEHB

Yapılan çalışmalarda, çocuklarla ilişkili farklı kriter arasında yalnızca "6 aylık bebekte ebeveyn-çocuk etkileşiminin kalitesi" kriterinin DEHB riskini öngörebildiğini gösterilmiştir.

Bu duruma yol açan nedenlerin, ebeveynlerin aşırı uyarıcı ve müdahaleci tavrının ebeveyn-çocuk ilişkisini bozması ve anneye sağlanan desteklerin yetersizliğinden dolayı olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.

**Ebeveyn ile
çocuk
arasındaki
ilişki her
şeydir.**

1- Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğunda Aile Tutumları

Ebeveynin uyguladığı çocuğa karşı olan umursamaz tavır, tepkisel ebeveynlik, çocukla olan iletişim sırasında çok fazla kelime sarf etme gibi işlevsel olmayan disiplin yöntemlerinin, DEHB tedavisinin yetersizliğine yol açtığı gösterilmişken, ebeveyn stresi ise ebeveyn depresyonu ile ilişkili bulunmuştur.

DEHB, çocuk/aile çatışmasına, yetersiz ebeveynliğe, ebeveynlerde özellikle de annelerde anksiyete ve depresif şikayetlerin ortaya çıkmasına neden olabilir. Yapılan bir çalışmada annedeki depresif semptomların, DEHB'li çocuklarda Davranım Bozukluğu riskini artırdığı saptanmıştır.

Anne annenin yükünün çocukta zıtlama ve/veya davranım problemleri, çocuğun stresörler karşısındaki dayanıksızlığı, huysuz tavrı ve kaygılı davranışları ile artmakta olduğu görülmüştür.

DEHB'li çocuğun annesinin, çocuklarına karşı daha memnuniyetsiz oldukları, daha tutarsız davrandıkları, çocuklarını daha fazla suçlama eğiliminde oldukları anlaşılmıştır.

Baba

Babanın eşine duyduğu sevgi, babanın ebeveynlik stilinde çocuklarına karşı azalmış umursamaz tavır ve azalmış aşırı korumacı tutum ile ilişkilendirilmiştir.

Babaların zayıf ebeveynlik davranışları kadar DEHB'li çocukların huysuz davranışlarından yakınmaları ve çocuklarının yetersiz çaba gösterdiklerini öne sürmeleri, tedaviye verilen yanıtını kötü etkilemektedir.

DEHB VE AİLE NİN ROLÜ

ÖZETLE

2/2

DEHB tanılı çocuk ve ergenler ile özellikle başta anneler olmak üzere her iki ebeveynin ilişkisel güçlükleri çocuğun veya gencin kendini değersiz hissetmesine, benlik saygısının azalmasına ve eşlik eden komorbiditelerin ve mevcut DEHB belirtilerinin şiddetinin artmasına yol açabilmektedir. Bunda annenin depresif özellikleri veya her iki ebeveynin olası ruhsal bozukluklarının rolü üzerine giderek daha fazla araştırma alanı gündeme gelmiştir. Dahası son zamanlarda pozitif disiplin olarak tanımlanan davranışçı müdahalelerin 6-10 yaş grup DEHB tanılı çocuklarda hem annenin depresyonunu hem de çocuğun davranış sorunlarını azaltmada etkililiğine vurgu yapılmıştır.

